

з різних матеріалів і вражають своєю пластичною довершеністю. Скульптор зазначав: кожний майстер, коли звертається до зображення пластики жіночого тіла, одразу демонструє, що він за художник. “Як художник, — казав Василь Захарович, — я закликаю всіх, хто хоче щось довести в мистецтві, спробуйте зобразити в пластиці жінку”.

Майстер напівжартома-напівсерйозно говорив, що планує відкрити виставку до свого сторічного ювілею, на якій глядачі побачать також близько сорока жіночих статуєток. Виставка творів Василя Бородая, звичайно ж, відбудеться, але, на жаль, без прославленого майстра.

Довгий творчий шлях В. Бородая гідно відзначений численними орденами і медалями України.

Нестор Петренко,

кандидат мистецтвознавства

Земля тобі пухом, Друже...

(Пам'яті професора Ю. В. Белічка)

Кафедра осиротіла... У червневі дні відійшов у засвіти видатний український мистецтвознавець Юрій Васильович Белічка, професор кафедри теорії та історії мистецтва, у минулому декан факультету і також завідувач кафедри. Він був творчою особистістю, вдумливим педагогом, який виховав не одне покоління молодих мистецтвознавців.

... Щасливими були роки навчання Юрія Белічка на мистецтвознавчому факультеті Інституту живопису, скульптури і архітектури ім. І. Ю. Рєпіна Академії мистецтв СРСР. Він пройшов цікавий шлях у житті, працюючи спершу в Спільці художників України, літературним і художнім редактором Державного видавництва образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, науковим співробітником науково-дослідних інститутів Академії будівництва і архітектури та Академії наук України і, нарешті, викладачем Київського державного художнього інституту (згодом — НАОМА).

Відповідно зав'язувалися нові знайомства і дружні стосунки з художниками старшого покоління в Спільці: Володимиром Бондаренком,

Іваном Гончаром, Михайлом Дерегусом, Василем Касяном, Степаном Кириченком, Анатолієм Петрицьким; в Академії будівництва і архітектури: з академіком Володимиром Заболотним, вченими Іваном Вроною, Андрієм В'юником, Григорієм Логвином, Паньком Мусієнком, Стефаном Таранушенком, Петром Юрченком. І по Києву — з багатьма ровесниками. Стосунки встановлювалися на основі взаємоповаги, без огляду на вікову різницю. Він товаришував також з літературним критиком Іваном Дзюбою, поетами Миколою Вінграновським, Іваном Драчем, Віталієм Коротичем, письменником Григорієм Тютюнником. Був безпосереднім свідком творчої звитяги друзів-образотворців, багато писав про їхні новаторські здобутки. Це знайшло, зокрема, вияв у двох перших ґрунтовних монографіях про творчість митців: “Георгій В’ячеславович Якутович” (1968) та “Георгій Малаков” (1973). Атмосфера таких стосунків тепло і яскраво відтворена в спогадах Юрія Белічка про Георгія Малакова в збірці “Георгій Малаков (1928–1979): Каталог: Альбом (із фондів НБУВ, автор-упорядник Наталія Белічко)” (2000).

Книги і статті Юрія Белічка завжди позначені прихованою чи відвертою полемічністю. В 1960-ті роки широко точилася дискусія про “сучасний стиль”. Відповіддю на неї стала книга “Художник і сучасність” (1966). У ній автор на конкретному матеріалі дав своє тлумачення проблеми в аспекті завдань і перспектив розвитку українського мистецтва.

У великому творчому наробку Юрія Белічка особливе місце посідають вісім фундаментальних альбомів. Кожний з них можна вважати етапним в українському мистецтвознавстві в даному жанрі. Вони здебільшого виконані у співавторстві, але в кожному відчувається, передусім, ерудиція, цілеспрямованість і творчий розмах саме Юрія Белічка, відчувається коло його зацікавлень, його авторська манера, не кажучи вже про самий задум. Найбільш ефектними з них, завдяки неординарному оформленню, є “Українське народне весілля в творах українського, російського та польського образотворчого мистецтва XVIII–XX століть” (1970, худ. Володимир Юрчишин), “Крізь віки: Київ в образотворчому мистецтві XII–XX століть. Живопис. Графіка” (1982).

Кожна книга Юрія Белічка, кожен альбом мають цікаву, а інколи й оригінальну історію, варту окремої розповіді. І завжди спрямовані на розв’язання якоїсь актуальної проблематики сучасності та дослідження і утвердження прогресивних здобутків в українському мистецтві XIX–XX століть. Знайомство з його творчим наробком засвідчує також поліфонічність інтересів вченого, його ерудованість в багатьох видах і жанрах художньої творчості. Про плідну працю свідчать, зокрема, його останні роботи (у співавторстві з Анатолієм Ізотовим) — альбоми “Володимир Сидорук. 1925–1997. Повернення майстра” (1999) та “Палітра століть: Вибрані твори живопису в музеях України” (2006), а також участь в академічному виданні “Історія українського мистецтва. — Т. 5” (2008).

Юрія Белічка любили і студенти за ерудицію, людяність, за ту коротку дистанцію, що в нашій демократичній Академії традиційно була вста-

новлена між педагогами та вихованцями, майбутніми творцями. Юрія Белічка любили колеги по кафедрі, художники з Національної спілки художників, вчені з Національної академії наук України, друзі з нашої рідної alma mater.

Немає Юрія Васильовича! Сумно... Гірко... Осиротіла кафедра. Залишилися його добрий усміх, блискотливі вогники в очах... Стіл у нашій бібліотеці, за яким Він роками працював після лекцій, засиджуючись допізна, виношуючи чергову книгу або статтю... Було у нього багато творчих задумів, планів...

Залишив Белічко Юрій Васильович по собі добру пам'ять.
Земля тобі пухом, Друже!

Олександр Федорук

Не стало одного з ветеранів НАОМА (Пам'яті професора В. І. Задорожнього)

9 травня цього року пішов з життя відомий український живописець, заслужений діяч мистецтв України, професор Віктор Іванович Задорожній. Його життєвий шлях — яскравий приклад самовідданого служіння українському мистецтву та народу України. Завдяки багаторічній творчій діяльності, прекрасним людським рисам Віктор Іванович здобув заслужений авторитет серед широких кіл мистецької громадськості, численних шанувальників і прихильників його таланту.

Народився майбутній художник 1935 року в селищі Червоний Кут на Луганщині в робітничій родині. 1956 року закінчив Ворошиловградське державне художнє училище, а 1964 — Київський державний художній інститут (педагоги — В. Костецький, В. Забашта, О. Сиротенко, А. Пламницький) за фахом художник-педагог, викладач рисунка і креслення.

У НАОМА працював у 1964—2002 рр., викладав художньо-педагогічні дисципліни (1964—1974). Після припинення діяльності художньо-педагогічного факультету викладав рисунок, живопис та методику викладання цих дисциплін на кафедрі рисунка (1974—1986). З 1980 року доцент, з 1992 — професор.

